

Instytut Uprawy
Nawożenia i Gleboznawstwa
Państwowy Instytut Badawczy

PROGRAM OCHRONY CIECIERZYCY

**Autorzy: prof. dr hab. Jerzy Księżak,
dr Jolanta Bojarszczuk, dr Tomasz Sekutowski**

Program przygotowany w ramach zadania 1.6.1 pt. „Monitorowanie organizmów szkodliwych dla chmielu i tytoniu oraz aktualizacja programów integrowanej ochrony roślin w zakresie tych gatunków uprawnych oraz soczewicy i ciecierzycy” finansowanego z dotacji budżetowej przeznaczonej na realizację zadań MRiRW w 2025 r.

Puławy, listopad 2025 r.

CHOROBY

Organizm szkodliwy	Niechemiczne metody ochrony	Środki ochrony roślin	Substancja czynna / grupa chemiczna / zawartość	Klasyfikacja FRAC	Działanie	Dawka kg(l)/ha (stężenie %)	Maksymalna liczba zabiegów / minimalny odstęp między zabiegami (dni)	Karencja (dni)	Dodatkowe informacje o stosowaniu środka / zabiegach
FAZA ROZWOJOWA Od 7 liść rozwinięty (BBCH 17) - do tworzenia strąka (BBCH 71)									
antraknoza, szara pleśń, zgnilizna twardzikowa, rdza, askochytoza (zgorzelowa plamistość)	W ograniczaniu sprawców chorób w integrowanej uprawie i ochronie wykorzystywane są przede wszystkim metody niechemiczne. Są to metoda hodowla lub agrotechniczna.	Azoguard AZT 250 SC	azoksystrobina substancja z grupy strobiluryn) – 250 g/l (22,81%)	11	koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą (SC), o działaniu wgłębnym i układowym, do stosowania głównie zapobiegawczego w zwalczaniu chorób powodowanych przez grzyby i organizmy grzybopodobne	0,8 l/ha	2 zabiegi Odstęp co najmniej - 14 dni	35 dni dni	środek stosować zapobiegawczo lub natychmiast po wystąpieniu pierwszych objawów choroby, zalecana ilość wody: 200-500 l/ha. Zalecane opryskiwanie: drobnokropliste
		Azoxy-Life		11					
		Conclude AZT 250 SC		11					
		Dobromir Super 250 SC		11					
		Globaztar AZT 250 SC		11					
		LS-Azoxy		11					
		Makler Plus 250 SC		11					
		Mirador 250 SC		11					
		Rotab 250 SC		11					
		Sinstar 250 SC							
Zaftra AZT 250 SC	11	koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą (SC), o działaniu wgłębnym i układowym, do stosowania głównie							

		Zakeo 250 S.C.		11	zapobiegawczego w zwalczaniu chorób powodowanych przez grzyby i organizmy grzybopodobne				
		Zingaro Extra 250 SC		11					
		Bolid Plus 250 SC		11	Środek stosować zapobiegawczo lub natychmiast po wystąpieniu pierwszych objawów				

SZKODNIKI									
Organizm szkodliwy	Niechemiczne metody ochrony	Środki ochrony roślin	Substancja czynna / grupa chemiczna/ zawartość	Klasyfikacja IRAC	Działanie	Dawka kg(l)/ha (stężenie %)	Maksymalna liczba zabiegów / minimalny odstęp między zabiegami (dni)	Karencja (dni)	Dodatkowe informacje o stosowaniu środka / zabiegach
FAZA ROZWOJOWA									
Od 1-szy liść rozwinięty (BBCH 11) – do dojrzałości pełnej (BBCH 89)									
Mszyce	Właściwa agrotechnika	Naturalis	Beauveria bassiana szczep ATCC 74040 - 0,185 g	-	Działanie kontaktowe	1,0 l/ha	5/5 dni	1 dzień	Środek stosować od fazy pierwszego całkowicie rozwiniętego liścia do fazy pełnej dojrzałości: wszystkie strąki suche o typowym zabarwieniu, nasiona suche, twarde (BBCH 11-89)
Wciornastki		Naturalis	Beauveria bassiana szczep ATCC 74040 - 0,185 g	-	Działanie kontaktowe	1,5 l/ha	5/5 dni	1 dzień	
Mączliki		Naturalis	Beauveria bassiana szczep ATCC 74040 - 0,185 g	-	Działanie kontaktowe	1,0 l/ha	5/5 dni	1 dzień	
Przędziorek chmielowiec		Naturalis	Beauveria bassiana szczep ATCC 74040 - 0,185 g	-	Działanie kontaktowe	2,0 l/ha	5/5 dni	1 dzień	
Drutowce		Naturalis	Beauveria bassiana szczep ATCC 74040 - 0,185 g	-	Działanie kontaktowe	2,0 l/ha	2/7 dni	1 dzień	
Gąsienice motyli sówkowatych (rolnice)		Lepinox Plus	(Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki szczep EG 2348): zawartość techniczna: 375 g/kg (37.5 % w/w), czysta: 150 g/kg (15% w/w) (bioaktywność: 32000 IU/mg T.ni)	11A	Działanie żołądkowe. Działą powierzchniowo	1 kg/ha	3/7 dni	1 dzień	Zaleca się stosować na gąsienice we wczesnych stadiach rozwojowych. Wyższą dawkę środka stosować w przypadku zwalczania gąsienic późniejszych stadiów rozwojowych

FAZA ROZWOJOWA									
Od 2 liść rozwinięty (BBCH 12) – do końca rozwoju kwiatostanu (BBCH 59)									
Wciornastki	Właściwa agrotechnika	Essenciel	olej z pomarańczy - (związek z grupy olejków eterycznych) – 60 g/l (6,0 %)	-	kontaktowe	4,0 l/ha	6/7 dni	1 dzień	środek stosować od fazy 2 liścia do końca fazy rozwoju kwiatostanu (BBCH 12-59)
		Limocide	olejek pomarańczowy (substancja z grupy olejków eterycznych) – 60 g/l (6,0 %)	-	Działanie kontaktowe	4,0 l/ha	6/7 dni	1 dzień	
		Pesticol	olej z pomarańczy - (związek z grupy olejków eterycznych)– 60 g/l (6,0 %)	-	Działanie kontaktowe	4,0 l/ha	6/7 dni	1 dzień	
		PREV-AM	olej z pomarańczy - (związek z grupy olejków eterycznych)– 60 g/l (6,0 %)	-	Działanie kontaktowe	4,0 l/ha	6/7 dni	1 dzień	
		PREV-BIO	olej z pomarańczy - (związek z grupy olejków eterycznych)– 60 g/l (6,0 %)	-	Działanie kontaktowe	4,0 l/ha	6/7 dni	1 dzień	
FAZA ROZWOJOWA									
od początku rozwoju strąków (BBCH 71) – do dojrzałości pełnej (BBCH 89)									
Wciornastki	Właściwa agrotechnika	Essenciel	olej z pomarańczy - (związek z grupy olejków eterycznych) – 60 g/l (6,0 %)	-	kontaktowe	4,0 l/ha	6/7 dni	1 dzień	środek stosować od fazy początku rozwoju strąków do fazy pełnej dojrzałości (BBCH 71-89)
		Limocide	olejek pomarańczowy (substancja z grupy olejków eterycznych) – 60 g/l (6,0 %)	-	Działanie kontaktowe	4,0 l/ha	6/7 dni	1 dzień	
		Pesticol	olej z pomarańczy - (związek z grupy olejków eterycznych)– 60 g/l (6,0 %)	-	Działanie kontaktowe	4,0 l/ha	6/7 dni	1 dzień	
		PREV-AM	olej z pomarańczy - (związek z grupy olejków eterycznych)– 60 g/l (6,0 %)	-	Działanie kontaktowe	4,0 l/ha	6/7 dni	1 dzień	
		PREV-BIO	olej z pomarańczy - (związek z grupy olejków eterycznych)– 60 g/l (6,0 %)	-	Działanie kontaktowe	4,0 l/ha	6/7 dni	1 dzień	

CHWASTY									
Organizm szkodliwy	Niechemiczne metody ochrony	Środki ochrony roślin	Substancja czynna/grupa chemiczna/zawartość	Klasyfikacja HRAC	Działanie	Dawka kg(l)/ha (stężenie %)	Maksymalna liczba zabiegów/minimalny odstęp między zabiegami (dni)	Karencja (dni)	Dodatkowe informacje o stosowaniu środka/zabiegach
FAZA ROZWOJOWA 00 BBCH (stosować dogłębowo bezpośrednio po siewie)									Stosować bezpośrednio po siewie, na starannie uprawioną (bez grud) glebę. Nasiona wysiewać na jednakową głębokość i dokładnie przykryć glebą
gwiazdnica pospolita, jasnota purpurowa, przytulia czepna, tasznik pospolity, tobołki polne	Właściwa agrotechnika	Clomate 360 CS	chlomazon (związek z grupy izoksazolidionów) - 360 g	13	Układowe	0,25 l/ha	1	Nie dotyczy	
		Boa 480 EC	chlomazon (związek z grupy izoksazolidionów) - 480 g			0,15-0,20 l/ha			
		Clematis 480 EC							
		Clomate 480 EC							
		Comandor 480 EC							
		Comodo 480 EC							
Zedix 480 EC									
FAZA ROZWOJOWA 12-50 BBCH (w fazie 2-3 liści i nie później, niż przed ukazaniem się pierwszego pąka kwiatowego na zewnątrz liści)									Stosować na chwasty roczne od fazy 2 liści do początku krzewienia, a na chwasty wieloletnie (np. perz właściwy) w fazie 4-10 liści (gdy rośliny

